

D O K U M E N T U M

A magyar írók tiltakozása
az ENSZ ötös-bizottsági jelentés
közgyűlési tárgyalása ellen

Az Irodalmi Tanács kezdeményezésére
a magyar írók a következő nyilatkozatban
tiltakoztak
az ENSZ ötös bizottsága jelentésének tárgyalása ellen.

Mélyen átérezve azt a felelősséget,
amelyet hivatásunk,
a nemzeti közvélemény formálásában betöltött szerepünk ránk ró,
egyben általános emberi felelősségünk tudatában is,
felemeljük tiltakozó szavunkat az ellen,
hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése
a magyarországi események ügyét napirendre tűzze.

Szeretnénk, ha eljutna hangunk mindazokhoz,
akik a világban barátainknak nevezik magukat,
elsősorban minden nemzetbéli íróársainkhoz.

Bízunk benne, hogy megértik aggodalmunkat

és magukévá teszik követelésünket.

Egyek vagyunk ezzel a néppel,

ismerjük lelkének minden rezdülését.

Tudjuk és hirdetjük:

a magyar nép nem akart és nem akar

ellenforradalmat,

itt csak elenyésző kisebbség kívánja vissza a régi rendet.

A történelmi és társadalmi körülmények tragikus találkozása folytán

1956. október 23-án

mégis az események olyan sorozata indult el Budapesten,

amelynek fordulatain már sem a józan politikai belátás,

sem a kezdeti résztvevők jelentős részének becsületes szándéka

nem tudott többé úrrá lenni.

Illetéktelen és ellenséges imperialista beavatkozásnak

sem volt csekély része benne,

hogyan a fasizmus minden üledéke felkavarodott

és néhány napra

az 1920-as fehérterrorra emlékeztető állapotokat teremtett.

Valamennyi irodalmi irányzatot

és a magyar közvélemény legkülönbözőbb árnyalatát képviseljük,

a részletkérdések egész sorában,
még néhány lényeges kérdésben is vitában állunk egymással;
egyet azonban ma már világosan látunk:
a forradalmi munkás-paraszt kormány fellépése
és a szovjet csapatok segítségül hívása
az egyre jobban kibontakozó
véres ellenforradalom veszélyét hárította el országunk felől.
Nem mindannyian értettük akkoriban
ennek a lépésnek szükségszerűségét és jelentőségét.
Kételyeinket, gondjainkat, fenntartásainkat tükrözte
sokunknak állásfoglalása.

Azóta egyre inkább megtanultuk becsülni mindazokat,
akik a megzavarodott közvélemény sodrásával szembe mertek szállni,
akik megmentették a dolgozó nép hazáját
a társadalmi visszazuhanástól,
a polgárháborútól,
talán a még rettentőbb csapástól, a háborútól.

Lehetnek közülünk egyeseknek még
komoly fenntartásaik belpolitikai kérdésekben,
a szocialista építés módszerei dolgában,
de mint hazafiak,

mint a Magyar Népköztársaság hű polgárai,

valamennyien minden erőnkkel segíteni akarjuk

a társadalmi és gazdasági helyzet megszilárdulását,

a kulturális élet felpezsdülését,

a közbizalom megerősödését

és minden eredmény, amit e téren elértünk,

minden jel, ami ennek a folyamatnak egészségét és erejét mutatja, egyformán mindannyiunk öröme van.

Így érez ma nálunk a nemzet többsége és java.

Kinek az érdeke, hogy a sebeket újra feltépjék?

A mi hazánknak,

ennek a nehéz történelmi sorsot viselt kis népünknek

bizonyára nem.

Lehetetlenség volna nem látnunk

az ízléstelen hangulatkeltés hátterében

a valódi szándékokat,

a tőkés hatalmak politikai játékát.

Fel akarják szítani a legbarbárabb ellenforradalmi erők lohadó kedvét,

fel akarják korbácsolni ismét a már megnyugvó közvéleményt idehaza; fenn akarják tartani,

fokozni akarják a feszültséget a nemzetközi politikában.

Mi ezzel nem értünk egyet.

És különösen nem érthetünk egyet azzal,

hogy bárki az ügyvédünk talárjában csúfolja meg,

torzítsa komédiává azt a tragédiát, amely minket ért.

Aki barátunk, ezt nem helyeselheti!

Aki barátunk, az gyógyít és nem sebeket tép rajtunk!

Kis nép vagyunk,

de történelmi szerepünk

és az a hivatás, amelyet az emberiség szolgálatában vállalunk, f

eljogosít rá, hogy odakiáltsuk:

mi nem vagyunk senkinek politikai cégére,

nem leszünk játékszer tisztátalan kezekben,

nem leszünk a nemzetközi élet botrányköve!

Akadnak, tudjuk magyar írók,

akik másként beszélnek.

Ránk hivatkoznak, szót kell tehát erről is ejteni.

A néppel érző magyar írók útja a múltban keservesen nehéz volt;

és ma sem könnyű vállalni részünket egy új rendért vajudó társadalomban. De mi nem tudnánk más sorsot vállalni.

És bizonyosak vagyunk benne,

hogyan nem lesz kevésbé dicsőséges, mint amilyen nehéz.

Aki azonban megfutott, az hallgasson,

mert ha szól, szava csak a renegáté lehet.

S a népnek, amellyel sorsközösséget vállalni nem mert,

árulója is lesz szavával.

Ezt a világ minden írója, ezt minden hazafi megérti.

Végezetül pedig:

mi fontos nemzetközi fórumnak tarjuk az Egyesült Nemzetek Szervezetét. Tiszteljük,

mint amelynek hivatása,

hogyan a népek sok közös gondjának, egymásratalálásának,

a békés egymásmellett élésnek műhelye legyen.

Szeretnénk tisztelni ezután is!

Örültünk, amikor hazánk a szervezet tagja lett:

szeretnénk örülni ezután is.

Világ írói, világ népeinek tiszta szándékú értelmisége!

A nemzetek kölcsönös megbecsüléséért,

sokat szenvedett hazánkért,

a magatok emberségéért,

az Egyesült Nemzetek Szervezete becsületéért tiltakozzatok velünk.

Abódy Béla*, András László, Alpári Pál, Aranyossy Magda, Aranyossy Pál, Asztalos Sándor, Ács Kató, Bakó József, Baráth Endre, Barabás Tibor, Balázs Anna, Balázs Sándor, Barta Lajos, Bartáné Szucsich Mária, Bába Mihály, Bárány Tamás, Benjámín László, Benamy Sándor, Békés Virág, Beczássy Judit, Bihari Klára, Boldizsár Iván, Bogáti Péter, Bónyi Adorján, Borsi Darázs József, Bölöni György, Bródy Lili.

Csanádi Imre, Cseres Tibor, Csepeli Szabó Béla, Csetényi Erzsébet, Czibor János, Csohány Gabriella, Csoóri Sándor, Csuka Zoltán, Csurka Péter, Dallos Sándor, Darázs Endre, Darvas József, Devecseri Gábor, Dénes Zsófia, Diószegi András, Doboz Imre, Egri Lajos, Elbert János, Endrődy János, Erdei Sándor, Erdélyi József, Erdős László, Erdődi János, Falu Tamás, Felkai Ferenc, Fejes Endre, Fekete Lajos, Fehér Klára, Féja Géza, Fábrián Zoltán, Földes Imre, Földes Mihály, Fodor József, Földes Péter, Földessy Gyula, Földeák János, Füst Milán

, Fülöp János, Füsi József, Fazekas Anna.

Galsai Pongrác, Gerő János, Gellért György, Gábor György, Gellért Oszkár, Gergely Sándor, Gergely Márta, Gergely Viola, Gera György, Gereblyés László, Goda Gábor, K. Grandpierre Emil

, Gyetvai János, Gyagyovszky Emil, Gyárfás Miklós, Györe Imre, Győri Dezső, Hazai Józsefné, Hamvas H. Sándor, Hajnal Gábor, Hajnal Anna, Hámos György, Hárs György, Hegedüs Géza

, Hegedűs Zoltán, Hegedűs Bitte Dániel, Hollós Korvin Lajos, Hubai Miklós, Hunyadi József, Illés Lajos, Illés Jenő, Illés Endre, Illés Béla, Illyés Gyula

, Imecs Béla, Jankovich Ferenc, Jánosy István, Jászberényi József, Jobbágy Károly, József Farkas, Juhász Ferenc

.

Kardos László, Karinthy Ferenc, Katkó István, Kamjén István, Kassák Lajos, Kárpáthi Aurél, Keszthelyi Zoltán, Keszi Imre, Kelemen Sándor, Képes Géza, Király István

, Kis Károly, Kis Ferenc, E. Kovács Kálmán, Koroda Miklós, Kodolányi János

, Kolozsvári Endre, Kónya Lajos, Komlós Aladár, Kosztolányi Dezsőné, Kopré József, Komjáthy István, Kopányi György, Körössényi János, Kőszegi Imre, Ladányi Mihály

,

László Gyula

, Láng György, Lányi Sarolta,

Lengyel József

, Ligeti Vilma, Lőrinc Loránd, Lukács Imre.

Major Ottó, Madarász Emil, Mándi Éva, Máriássy Judit, Mária Béla, Máté György, Molnár Gábor, Molnár Géza, Mollinár Gizella, Moldvai Győző, Morvay Gyula, Mesterházi Lajos, Murányi Kovács Endre, Nagy László, Nagy Péter, B. Nagy László, Nagy Sándor, Nádass József, Nemes László, Németh László, Nyárádi Gábor,

Nyíri Tibor, Oláh László, Oravetz Paula, Osváth Zsuzsa,

Örkény István

, Örvös Lajos, Palasovszky Ödön, Palotai Boris, Palotai Erzsi, Papp László, Passuth László, Pándi Pál

, Pákozdi Ferenc, W. Petrolay Margit, Peterdi Andor,

Pilinszky János

, Pintér József, Polgár István.

Rajcsányi Károly, F. Rácz Kálmán, Remenyik Zsigmond, Reményi Béla, Rideg Sándor, Román György, Rónai Mihály András, Rubinyi Mózes,

Sarkadi Imre

, Sándor Kálmán, Ságodi József, Sándor Iván,

Sinka István

, Simon Lajos, Sőtér István, Sós Endre, Soós Magda, Somlyó György, Sólyom László, Simon István, Sipos Gyula, Szabó Pál,

Szabó Lőrinc

, Szabolcsi Miklós, Szamos Rudolf, Szalatnai Rezső, Szakasits Árpád, Szentiványi Kálmán, Szécsi Margit

, Szekula Jenő, Szenczei László, Szeberényi Lehel, Szánthó György, Szinetár György, Szinnai Tivadar, Szüdi György, Szűcs László István, Szőnyi Sándor, Szomráki Sándor.

Tabi László, Tamási Áron, Tamási Lajos, Takács Tibor, Tóth László, Tóth Eszter, Toldalagi Pál, Tolnai Gábor,

Török Sándor, Thury Zsuzsa, Tuba Károly, Timár

György, Trencsényi-Waldapfel Imre,

Thur

zó Gábor

, Telekes Béla,

Ungvári Tamás

s

, Urbán Ernő, Urbán Eszter, Vaád Ferenc,

Vas István

, Várkonyi Nagy Béla, Váci Mihály, Várnai Zseni, Vázsonyi Endre,

Veres Péter

, Vértés György, Vészi Endre, Vitányi János, Vihar Béla, Viktor János, Waldapfel József,

Weöres Sándor

*a nekem különösen meglepő vagy fájó stb. nevek kiemelése tőlem - N.J.